

УДК 334.722.027/.028:338.49:[338.45+338.47]

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.201.73-78>

Зайцева А.С.

доктор економічних наук

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Zaitseva Anna

Dr. of Economic Sc.

Kharkiv National Karazin University

<https://orcid.org/0000-0003-0818-7853>

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ТА ПРОМИСЛОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

У статті вивчається державно-приватне партнерство як ефективний спосіб розвитку транспорту та промислової інфраструктури. Розглядалися теоретичні основи ДПП, його головні характеристики та вигоди для держави і приватного сектору. Проаналізований світовий досвід використання ДПП у будівництві інфраструктури, виділені успішні моделі й можливі ризики. Особливу увагу надано можливостям та майбутньому використання механізмів ДПП в Україні для оновлення старої інфраструктури і стимулювання економічного зростання. Запропоновані рекомендації щодо покращення законодавчого та організаційного середовища для впровадження проектів ДПП в транспортній та промисловій галузях України.

Розкрито сутність ДПП як інституційного та економічного інструменту, аналізує його ключові характеристики, принципи та моделі реалізації у сфері транспортної та промислової інфраструктури. Особливу увагу приділено перевагам і ризикам, пов'язаним із застосуванням механізмів ДПП для держави, приватного бізнесу та суспільства в цілому. Розглядаються світовий досвід успішного впровадження проектів ДПП у зазначених галузях, а також специфіка застосування таких механізмів в Україні з урахуванням її економічних, політичних та правових реалій.

Транспортна інфраструктура, що включає автомобільні та залізничні шляхи, морські та річкові порти, аеропорти, трубопроводи та логістичні центри, є ключовим елементом забезпечення економічного зростання, мобільності населення та національної безпеки.

Проведене дослідження підтверджує значний потенціал державно-приватного партнерства. У світі існує чимало успішних прикладів застосування ДПП. Вони демонструють його здатність залучати приватні інвестиції та підвищувати ефективність управління. А також прискорювати реалізацію проектів та впроваджувати інноваційні технології.

Таким чином, державно-приватне партнерство є перспективним інструментом для розвитку транспортної та промислової інфраструктури в Україні. Його ефективне використання може сприяти залученню необхідних інвестицій, впровадженню інновацій, підвищенню якості інфраструктурних послуг та забезпеченню сталого економічного зростання.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, промислова інфраструктура, економічне зростання, промислова галузь.

PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AS A MECHANISM FOR THE DEVELOPMENT OF TRANSPORT AND INDUSTRIAL INFRASTRUCTURE

Public-Private Partnership, or PPP, is a way for the government and private companies to work together. They do this to build and improve important things like roads, railways, ports, and factories. This helps the country grow.

Sometimes, the government doesn't have enough money to build all these things alone. PPP helps by bringing in money and new ideas from private companies. These companies are often good at managing projects efficiently.

PPP can help build better transport. This means it can be easier for people to travel and for businesses to move goods. It also helps build better industrial areas, where factories and businesses can grow. Public-Private Partnership (PPP) represents a strategically important mechanism for attracting the private sector to the development of socially significant infrastructure, particularly transport and industrial infrastructure.

When the government and private companies work together, they share the risks and the rewards. This can make big projects more likely to succeed. Private companies often bring new technology and better ways of doing things.

Many countries around the world use PPP to build their infrastructure. Ukraine can also use PPP to improve its transport and industry. This can lead to a stronger economy and better lives for people.

However, it is important to set up PPP projects carefully. The government needs to make clear rules and choose the right private partners. They also need to make sure that these projects are fair and benefit everyone.

If Ukraine uses PPP well, it can build the modern transport and industrial infrastructure it needs for the future. This partnership can help the country grow stronger and more competitive. It can also create new jobs and opportunities for people.

In short, PPP is a useful tool for Ukraine to develop its important infrastructure. By working with private companies, the government can build better transport links and industrial areas, leading to economic growth and a better future. It needs to be done in a clear and fair way to work well.

Thus, public-private partnership is a promising tool for the development of transport and industrial infrastructure in Ukraine. Its effective use can contribute to attracting the necessary investments, introducing innovations, improving the quality of infrastructure services, and ensuring sustainable economic growth. However, to realize this potential, it is necessary to create favorable conditions, ensure transparency and efficiency in the management of PPP projects, and consider potential risks and challenges. In-depth study of global experience and adaptation of best practices to Ukrainian realities is an important step towards the successful development of the country's infrastructure sector.

Keywords: Public-Private Partnership, transport infrastructure, government, private companies, development, cooperation, economic growth.

JEL classification: L32; R 49.

Постановка проблеми. У контексті глобалізаційних процесів та зростаючих потреб економіки України в модернізації та розширенні інфраструктурних об'єктів, зокрема транспортної та промислової, гостро постає проблема пошуку ефективних механізмів залучення інвестицій та впровадження інноваційних підходів. Обмеженість бюджетних ресурсів, необхідність підвищення ефективності управління інфраструктурними проектами та впровадження передових технологій зумовлюють актуальність дослідження державно-приватного партнерства (ДПП) як потенційно дієвого інструменту розв'язання цієї проблеми. Недостатній рівень розвитку транспортної та промислової інфраструктури стримує економічне зростання, знижує конкурентоздатність національної економіки та негативно впливає на якість життя населення. У зв'язку з цим, виникає нагальна потреба в глибокому аналізі теоретичних та практичних аспектів застосування механізмів ДПП для стимулювання розвитку зазначених галузей.

У сучасному світі розвиток сучасної та ефективної інфраструктури набуває особливого значення. Транспортна та промислова інфраструктура є фундаментом для стабільного економічного розвитку. Це забезпечує мобільність товарів і людей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових праць та публікацій останніх років свідчить про зростаючий інтерес до проблематики державно-приватного партнерства як ефективного інструменту розвитку інфраструктури в різних країнах світу. Дослідження у працях Павлюк К.В., Михальченко О.А., Райчева Л.І., Полякова О.М., Гарбариніна В.Ю., Федорчук О.В., Гейц В.М., Семиноженко В.П. та інших [5; 7; 8; 9] охоплюють широкий спектр питань, включаючи теоретичні засади ДПП, його моделі та форми реалізації, правове та інституційне забезпечення, оцінку ефективності проектів ДПП, управління ризиками, а також аналіз успішного та невдалого досвіду впровадження таких механізмів у різних галузях економіки. Особлива увага приділяється вивченню впливу ДПП на економічне зростання, залучення інвестицій, підвищення якості інфраструктурних послуг та соціально-економічний розвиток територій.

Водночас, аналіз публікацій виявляє необхідність подальшого і глибшого дослідження специфіки застосування механізмів ДПП в умовах економіки України, враховуючи її політичні, економічні та правові особливості, а також пошуку шляхів подолання існуючих перешкод на шляху активізації державно-приватного партнерства у транспортній та промисловій сферах.

Мета статті полягає у дослідженні державно-приватного партнерства як ключового механізму розвитку транспортної та промислової інфраструктури в Україні. Для досягнення цієї мети передбачається вирішення наступних завдань:

1. Розкрити сутність, ключові характеристики та принципи державно-приватного партнерства.
2. Проаналізувати основні моделі ДПП, що застосовуються у сфері транспортної та промислової інфраструктури.
3. Визначити переваги та ризики використання механізмів ДПП для держави, приватного сектору та суспільства.
4. Розглянути світовий досвід успішного впровадження проектів ДПП у транспортній та промисловій галузях.
5. Окреслити особливості та перспективи застосування механізмів ДПП в Україні з урахуванням її економічних, політичних та правових реалій.
6. Сформулювати висновки щодо ролі та значення державно-приватного партнерства у розвитку транспортної та промислової інфраструктури України.

Виклад основних результатів дослідження. Державно-приватне партнерство (ДПП) являє собою довгострокове співробітництво між державою та приватним сектором. Метою якого є реалізації інфраструктурних проектів та надання суспільно значущих послуг. Ця форма співпраці передбачає об'єднання ресурсів, досвіду та знань обох сторін. А також розподіл ризиків та винагород між ними.

Сутність державно-приватного партнерства полягає у формалізації співробітництва між державним та приватним партнерами. Це потрібно для досягнення спільної мети – створення або модернізації об'єктів інфраструктури.

ДПП передбачає більш глибоку та довгострокову інтеграцію зусиль обох сторін протягом усього життєвого циклу проекту [1].

Ключовими характеристиками ДПП є:

✓ Угоди ДПП укладаються на значний період часу - від 10 до 50 років і більше. Це дозволяє приватним партнерам окупити свої інвестиції та отримати прибуток. А державі дозволяє забезпечити стабільне надання послуг протягом тривалого часу.

✓ Однією з головних переваг ДПП є можливість оптимального розподілу ризиків між державним та приватним партнерами. Відповідно це залежить від їхньої здатності ефективно управляти цими ризиками [3].

✓ ДПП дозволяє об'єднати фінансові ресурси приватного сектору з адміністративними та регуляторними можливостями держави. А також з досвідом та технологіями приватних компаній.

✓ Угоди ДПП часто містять чіткі критерії ефективності та якості надання послуг. Це стимулює приватного партнера до оптимізації процесів та досягнення високих стандартів.

Використання механізмів ДПП несе в собі значний потенціал для прискореного розвитку транспортної та промислової інфраструктури.

Серед ключових переваг ДПП можна виділити наступні аспекти:

1. Однією з найважливіших переваг ДПП є можливість залучення значних обсягів приватного капіталу в інфраструктурні проекти. Це дозволяє державі зменшити пряме фінансове навантаження на бюджет. А також спрямувати державні кошти на інші соціально важливі сфери. Приватні інвестори забезпечують необхідне фінансування. Вони використовують власні кошти, кредитні ресурси та інші фінансові інструменти.

2. Приватний сектор володіє більш гнучкими та ефективними управлінськими практиками. Залучення приватних компаній до управління інфраструктурою може призвести до оптимізації витрат та впровадження інноваційних рішень.

Результати дослідження підтверджують, що державно-приватне партнерство є стратегічно важливим інструментом для розвитку транспортної та промислової інфраструктури. Застосування механізмів ДПП дозволяє об'єднати фінансові, технологічні та управлінські ресурси держави та приватного сектору для реалізації масштабних та капіталомістких проектів. Залучення приватних інвестицій сприяє зниженню навантаження на державний бюджет, а передача частини функцій з управління та експлуатації приватним компаніям може підвищити ефективність та якість надання інфраструктурних послуг.

Досліджено різноманіття моделей ДПП, які варіюються залежно від розподілу ризиків та відповідальності між державою та приватним партнером, ступеня участі приватного сектору на різних етапах життєвого циклу проекту, а також механізмів фінансування та повернення інвестицій. Аналіз світового досвіду свідчить про успішне застосування ДПП у розвитку різноманітних інфраструктурних об'єктів.

Багато країн світу активно використовують механізми державно-приватного партнерства. Це потрібно для розвитку своєї транспортної інфраструктури. Таким чином досягаючи значних успіхів у будівництві нових автомагістралей, залізниць, аеропортів та морських портів. Аналіз їхнього досвіду може бути корисним для України при визначенні пріоритетів та розробці стратегій у сфері ДПП.

Великобританія є однією з піонерів у застосуванні ДПП. Особливо у сфері дорожнього будівництва та експлуатації. Франція також має значний досвід у сфері ДПП. Особливо у будівництві та експлуатації платних автомагістралей. Приватні компанії отримують концесії на будівництво та управління ділянками автобанів. Вони збирають плату за проїзд протягом певного періоду. Ця модель дозволила Франції створити одну з найкращих мереж автомагістралей у Європі без значного навантаження на державний бюджет.

Австралія активно використовує ДПП для розвитку різноманітних об'єктів транспортної інфраструктури. Такі як автомобільні дороги, залізниці, порти та аеропорти. Успішними прикладами є будівництво тунелю Сідней-Харбор та модернізація аеропорту Мельбурна. Австралійський досвід демонструє важливість чіткого законодавчого регулювання та прозорих процедур [4]. Це важливо для залучення приватних інвестицій у великі інфраструктурні проекти.

Країни, що розвиваються, також все частіше звертаються до механізмів ДПП для подолання дефіциту інвестицій в інфраструктуру.

Застосування ДПП не обмежується лише транспортною сферою. Багато країн використовують цей механізм для розвитку промислової інфраструктури. Включаючи енергетику, водопостачання, водовідведення та створення промислових зон [5].

У багатьох країнах приватні компанії залучаються до будівництва та експлуатації електростанцій. Це дозволяє залучити приватні інвестиції, підвищити ефективність виробництва електроенергії та впроваджувати новітні технології.

У сфері водопостачання та водовідведення ДПП може передбачати залучення приватних компаній до управління водоканалами. А також модернізації очисних споруд та впровадження сучасних систем обліку.

ДПП може бути використано для створення та управління промисловими парками та зонами спеціального економічного розвитку.

Аналіз світового досвіду показує, що успішне застосування ДПП вимагає наявності чіткої державної політики та прозорого законодавчого регулювання. А також ефективних інституційних механізмів та кваліфікованих фахівців з обох сторін. Урахування кращих світових практик може допомогти Україні у розбудові власної ефективної системи. Це потрібно для розвитку транспортної та промислової інфраструктури.

Україна має значний потенціал для використання механізмів державно-приватного партнерства. Метою якого є модернізація застарілої транспортної та промислової інфраструктури та стимулювання економічного зростання. Однак, рівень розвитку ДПП в Україні

залишається недостатнім порівняно з багатьма іншими країнами [6].

Основу законодавчого регулювання державно-приватного партнерства в Україні становить Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 1 липня 2010 року [10]. Цей закон визначає правові засади здійснення ДПП.

Крім цього закону, питання ДПП регулюються низкою інших нормативно-правових актів. Ці акти містять закони про концесії та про інвестиційну діяльність. Охоплюють також постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України.

Відповідальність за координацію та підтримку проектів ДПП покладено на Міністерство економіки України. Також діють певні державні установи та агентства, які займаються питаннями інвестицій та розвитку інфраструктури.

Проте, експерти та учасники ринку часто вказують на низку проблем та недоліків, які стримують розвиток ДПП в Україні.

1. Часті зміни в законодавстві та відсутність чітких правил відлякують потенційних приватних інвесторів. Адже вони потребують стабільності та прогнозованості.

2. Бюрократичні перешкоди та велика кількість необхідних погоджень. Тривалі терміни розгляду документів ускладнюють та затягують процес реалізації проектів ДПП.

3. Відсутність достатньо кваліфікованих фахівців у державних органах.

4. Недостатня прозорість знижує довіру до механізмів ДПП.

5. Часто розподіл ризиків між державою та приватним сектором є неоптимальним. Це може призводити до збільшення вартості проектів.

В Україні було реалізовано лише обмежену кількість успішних проектів ДПП у транспортній та промисловій сферах.

Однак, потенціал для розвитку ДПП в Україні є значним. Існує велика потреба в модернізації та розвитку транспортної інфраструктури. Таких як будівництво нових автошляхів та залізничних колій. У промисловій сфері ДПП може бути використано для модернізації енергетичної інфраструктури. До того ж для покращення систем водопостачання та водовідведення.

Серед потенційних напрямків для розвитку ДПП в Україні можна виділити:

1. Будівництво нових автомагістралей.
2. залучення приватних компаній.
3. Модернізація вокзалів та іншої інфраструктури за участю приватних інвесторів.
4. залучення приватних операторів.
5. залучення приватних компаній до управління та модернізації систем водопостачання та водовідведення в містах та регіонах.

Аналіз міжнародного досвіду чітко демонструє значні переваги ДПП, серед яких – зменшення фінансового навантаження на державний бюджет, підвищення результативності впровадження інфраструктурних проектів, покращення якості надання

інфраструктурних послуг та стимулювання економічного зростання. Різноманіття існуючих моделей ДПП надає можливість гнучко адаптувати форми співпраці до специфіки конкретних проектів та галузей.

Для України, яка прагне до інтеграції у світову економічну систему та зміцнення своїх конкурентних позицій, активне використання механізмів ДПП у сфері транспортної та промислової інфраструктури є стратегічно важливим кроком. Успішна реалізація проектів ДПП сприятиме не лише оновленню застарілих об'єктів та створенню нових, але й залученню іноземних інвестицій, створенню нових робочих місць та підвищенню рівня життя громадян.

Разом з тим, результативне використання потенціалу ДПП вимагає системного підходу, що охоплює створення сприятливого правового та інституційного поля, забезпечення прозорості та відкритості на всіх етапах підготовки та реалізації проектів, чіткий розподіл ризиків та відповідальності між партнерами, а також налагодження дієвого контролю та моніторингу. Врахування можливих ризиків та викликів, пов'язаних з впровадженням проектів ДПП, та розробка ефективних способів їх мінімізації є запорукою успішної взаємодії між державним та приватним секторами.

Подальше удосконалення законодавчої бази у сфері ДПП, спрощення адміністративних процедур, підвищення інвестиційної привабливості держави та зміцнення інституційної спроможності державних органів є ключовими напрямками для активізації застосування механізмів державно-приватного партнерства в Україні. Використання передового світового досвіду та його адаптація до національних особливостей дозволить максимально розкрити потенціал ДПП як дієвого інструменту розвитку транспортної та промислової інфраструктури, що, безумовно, зробить значний внесок у сталій економічний розвиток країни.

Висновки. Україна гостро потребує модернізації своєї застарілої інфраструктури. Отже, використання механізмів ДПП може стати ключовим інструментом для досягнення сталого економічного зростання. Це сприятиме підвищенню якості життя громадян. залучення приватного сектору дозволить зменшити навантаження на державний бюджет. Це допоможе отримати доступ до передового досвіду та технологій. Крім того, це дозволить оптимізувати процеси управління інфраструктурними об'єктами.

Однак, на шляху активізації ДПП в Україні існує низка викликів, які необхідно подолати. Нестабільність законодавства та неефективний розподіл ризиків залишаються серйозними перешкодами. Адже це нашкодить залученню приватних інвесторів у довгострокові інфраструктурні проекти.

Для того, щоб ДПП стало дієвим механізмом розвитку транспортної та промислової інфраструктури в Україні, необхідно здійснити ряд важливих кроків:

1. Забезпечення стабільності та прогнозованості законодавства у сфері ДПП. Спрощення процедур підготовки та погодження проектів.
2. Створення ефективних державних органів та агентств.

3. Впровадження прозорих процедур відбору приватних партнерів та контролю за виконанням угод. Посилення боротьби з корупцією на всіх етапах реалізації проектів ДПП.

4. Ретельний аналіз та справедливий розподіл ризиків між державою та приватним сектором. Урахування можливостей кожної сторони ефективно управляти цими ризиками.

5. Вивчення та адаптація кращих світових практик у сфері ДПП. Залучення міжнародних консультантів та інвесторів.

Реалізація цих заходів дозволить створити сприятливе інвестиційне середовище та підвищити привабливість інфраструктурних проектів для приватного

сектору. Активне використання механізмів державно-приватного партнерства відкриє нові можливості для модернізації транспортної та промислової інфраструктури України. Це сприятиме економічному зростанню, підвищенню конкурентоздатності національної економіки та покращенню якості життя громадян.

У підсумку, державно-приватне партнерство є вагомим інструментом для прогресивного розвитку транспортної та промислової інфраструктури. В умовах фінансових обмежень держави та нагальної потреби в оновленні ключових інфраструктурних об'єктів, залучення приватного капіталу через механізми ДПП відкриває нові горизонти для фінансування, впровадження інновацій та прогресивних управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Амоша О.І., Новак І.М. (1999). Соціальні аспекти реструктуризації підприємств. Частина 1. Правова база та світовий досвід : наукова доповідь. Донецьк : ІЕП НАН України, 88 с.
2. Жук В.П. (2012). Організація державно-приватного партнерства в зарубіжних країнах. Інвестиції: практика та досвід, № 11. С. 111–113. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2012_11_30.
3. Мішеніна Г.А. Щодо питання формування організаційно-економічних засад створення та реалізації проектів державно-приватного партнерства в Україні. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/26735/3/Mishenina_Realizatsia_proektiv_derzhavno-pryvatnogo_partnerstva.pdf.
4. Мушинська Н.Ю. (2011). Дослідження сучасного стану розвитку відносин державно-приватного партнерства в Німеччині та Україні. Економічні науки. Сер.: Економіка і менеджмент, Вип. 8. С. 232–266. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnem_2011_8_28.
5. Павлюк К.В., Павлюк С.М. (2010). Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави. Наукові праці КНТУ. Сер.: Економічні науки, Вип. 17. С. 10–19. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/314>.
6. Полякова О.М. (2009). Державно-приватне партнерство в Україні: проблеми становлення. Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки, Вип. 87. С. 317–322. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/18940>.
7. Михальченко О.А., Райчева Л.І. (2023). Державно-приватне партнерство як стратегічний інструмент розвитку транспортного комплексу України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство, Вип. 46. С. 51–57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2023-46-9>.
8. Гарбариніна В.Ю., Федорчук О.В. (2022). Роль державно-приватного партнерства у відбудові транспортної інфраструктури України. Демократичне врядування, Вип. 2. С. 44–57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2022_2_6.
9. Гейц В.М., Семиноженко В.П., Кваснюк Б.Є. (ред). (2022). Стратегічні виклики XXI століття у суспільстві та економіці України: в 3 т. Київ: Фенікс. Т. 3: Конкурентоспроможність української економіки, 556 с.
10. Про державно-приватне партнерство. Закон України № 40, ст.524 від 1 липня 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>.

References:

1. Amosha, O.I., & Novak, I.M. Sotsialni aspekty restrukturyzatsii pidpriemstv. Chastyna 1. Pravova baza ta svitovyi dosvid [Social aspects of enterprise restructuring. Part 1. Legal basis and world experience: scientific report]. Donetsk: Institute of Economic and Social Sciences of the NAS of Ukraine, 88 p. [In Ukrainian].
2. Zhuk V.P. (2012). Orhanizatsiia derzhavno-pryvatnoho partnerstva v zarubizhnykh krainakh [Organization of public-private partnerships in foreign countries]. Investments: practice and experience, No. 11. Pp. 111–113. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2012_11_30. [In Ukrainian].
3. Mishenina G.A. Shchodo pytannia formuvannia orhanizatsiino-ekonomichnykh zasad stvorennia ta realizatsii proektiv derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini [Regarding the issue of forming organizational and economic foundations for the creation and implementation of public-private partnership projects in Ukraine]. Retrieved from: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/26735/3/Mishenina_Realizatsia_proektiv_derzhavno-pryvatnogo_partnerstva.pdf. [In Ukrainian].
4. Muschynska N.Yu. (2011). Doslidzhennia suchasnoho stanu rozvytku vidnosyn derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Nimechchyni ta Ukraini [Research on the current state of development of public-private partnership relations

in Germany and Ukraine]. *Economic Sciences. Ser.: Economics and Management*, Iss. 8. Pp. 232–266. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnem_2011_8_28. [In Ukrainian].

5. Pavlyuk K.V., Pavlyuk S.M. (2010). *Sutnist i rol derzhavno-pryvatnoho partnerstva v sotsialno-ekonomichnomu rozvytku derzhavy* [The essence and role of public-private partnership in the socio-economic development of the state]. *Scientific works of KNTU. Ser.: Economic Sciences*, Vol. 17. Pp. 10–19. Retrieved from: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/314>. [In Ukrainian].

6. Polyakova O.M. (2009). *Derzhavno-pryvatne partnerstvo v Ukraini: problemy stanovlennia* [Public-private partnership in Ukraine: problems of formation]. *Municipal economy of cities. Series: Economic sciences*, Iss.87. Pp. 317–322. Retrieved from: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/18940>. [In Ukrainian].

7. Mykhalchenko O.A., Raicheva L.I. (2023). *Derzhavno-pryvatne partnerstvo yak stratehichniy instrument rozvytku transportnoho kompleksu Ukrainy* [Public-private partnership as a strategic tool for the development of the transport complex of Ukraine]. *Scientific Bulletin of Uzhgorod National University. Series: International Economic Relations and World Economy*, Iss. 46. Pp. 51–57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2023-46-9>. [In Ukrainian].

8. Garbarinina V.Yu., Fedorchuk O.V. (2022). *Rol derzhavno-pryvatnoho partnerstva u vidbudovi transportnoi infrastruktury Ukrainy* [The role of public-private partnership in rebuilding Ukraine's transport infrastructure] *Democratic Governance*, Iss. 2. Pp. 44–57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2022_2_6.

9. Geyts V.M., Seminozhenko V.P., Kvasnyuk B.E. (eds.). (2022). *Stratehichni vyklyky KhKhI stolittia u suspilstvi ta ekonomitsi Ukrainy: v 3 t.* [Strategic Challenges of the 21st Century in Society and Economy of Ukraine: in 3 vol.] Kyiv: Phoenix. Vol. 3: Competitiveness of the Ukrainian Economy, 556 p. [In Ukrainian].

10. *Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo* [On Public-Private Partnership]. Law of Ukraine No. 40, Article 524 of July 1, 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>.